

veilig werken met DE TRACTOR

1. WAARSCHUWING EN ALGEMENE RICHTLIJNEN

BIJ NOOD

- Machine stilleggen en vergrendelen (sleutel verwijderen)
- 112 en leidinggevende verwittigen

OPGEPAST

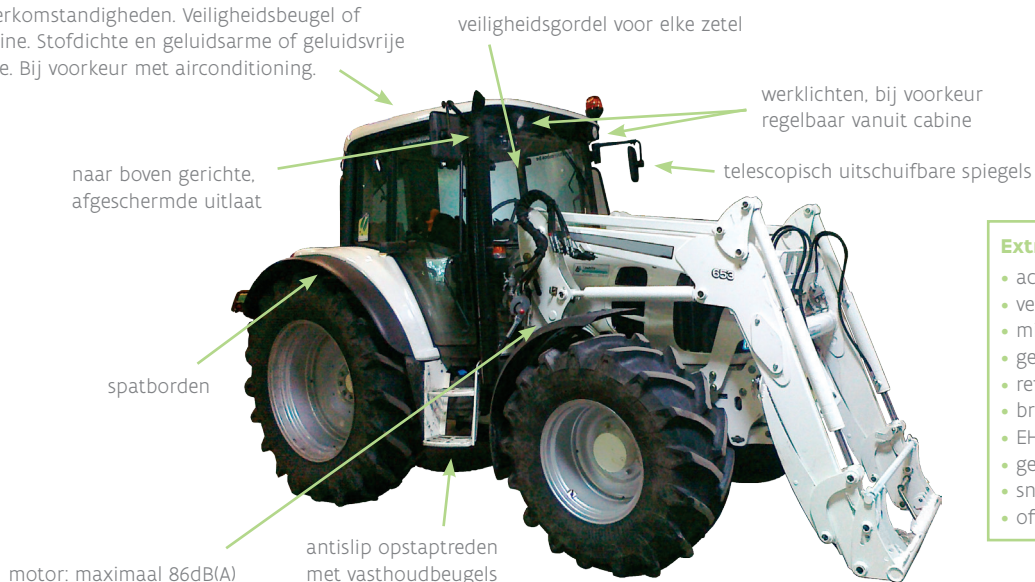
Zware machines, die in aandrijving grote snelheden en krachten ontwikkelen, vragen kennis, inzicht en ervaring, zowel voor het aan- en afkoppelen als voor de bediening. De nodige omzichtigheid is vereist.

ONGEVALLENPREVENTIE

- » lees aandachtig de gebruikershandleiding door
- » wees aandachtig tijdens het gebruik
- » vakopleiding, kennis, inzicht en ervaring zijn vereist
- » wees alert op de restrisico's, ze zijn door middel van veiligheidsstickers aangeduid op het werktuig
- » respecteer de voorgeschreven veiligheidsmaatregelen
- » de machines zijn verboden voor personen jonger dan 18 jaar
- » rijbewijs voor Land- en Bosbouwactiviteiten: - geboren voor 1/10/1982: geen
- geboren na 1/10/1982: rijbewijs G

2. VEILIGHEIDSVORZIENINGEN MACHINE

Kantelbeveiliging (ROPS) en beveiliging tegen vallende voorwerpen (FOPS). Naargelang van de werkomstandigheden. Veiligheidsbeugel of – cabine. Stofdichte en geluidsarme of geluidsvrije cabine. Bij voorkeur met airconditioning.

Extra voorzieningen:

- achteruitrijalarm
- verlichting
- minstens één zwaailicht
- geluidshoorn
- reflectoren
- brandblusser
- EHBO-kist
- gevarendriehoek
- snelheidssticker
- officiële boorddocumenten

3. RISICO EN PREVENTIE

Niet uitvoeren zonder de vermelde preventiemaatregelen.

EXTRA AANDACHT EN VOORZORGEN, PREVENTIEMAATREGELEN TREFFEN

GEVAREN	PREVENTIE
Gebrek aan kennis en ervaring kan leiden tot verkeerde handelingen en zo tot zware of dodelijke verwondingen, aan zichzelf of derden	• vakopleiding, kennis, inzicht en ervaring met tractor en aanhangwagens als absolute vereiste • verboden voor personen jonger dan 18 jaar • laat geen personen in de directe omgeving komen • houd voldoende afstand van obstakels en hindernissen
Onverwachte hindernissen en onvoldoende inzicht in stabiliteit en belasting kan leiden tot kantelgevaar, met zware tot dodelijke verwondingen als gevolg	• vakopleiding, kennis, inzicht en ervaring met tractor en aanhangwagens als absolute vereiste • verboden voor personen jonger dan 18 jaar • verken het werkterrein • rolbeugel of veiligheidscabine • bij het trekken van aanhangers met kantelbeveiliging, deze gebruiken
Overmatige blootstelling aan lawaai met gehoorschade als gevolg	• werk bij voorkeur met een tractor met geluidsvrije cabine • hou de cabine gesloten • draag gehoorbescherming vanaf 85dB
Langdurige slechte lichaamshouding	• let op de werkhouding • wissel werkhouding en werkzaamheden regelmatig af
Blootstelling aan trillingen en schokken	• kijk schokdempers regelmatig na en vervang ze indien nodig • zorg voor een geveerde bestuurderszit • wees tijdens het rijden aandachtig voor de toestand van het terrein en pas je snelheid aan • vervang tijdig de antivibratierubbers
AANDACHT VEREIST	PREVENTIE
Contact met draaiende delen met zware tot dodelijke verwondingen als gevolg	• volledig afgeschermd aftakas met borgketting • afscherming van alle draaiende of bewegende delen • alleen aan- en afkoppelen bij stilstaande motor en aftakas • veiligheidszone voor derden
Handcontact met scherpe delen bij afstelling en af- of aankoppeling kan leiden tot verwondingen	• werkzaamheden uitvoeren bij uitgeschakeld drijfwerk en uitgeschakelde motor • handschoenen dragen en geschikt gereedschap gebruiken
Gevaar voor gekneld geraken onder de aanhangwagen	• ga vakkundig te werk bij het aan- en afkoppelen
Gevaar voor gekneld raken onder aanbouwwerktuigen	• bij het verlaten van de tractor: - de aandrijving van het aanbouwwerktuig uitschakelen - het aanbouwwerktuig op de grond laten zakken • het aanbouwwerktuig aanbouwen volgens de voorschriften en met de juiste hulpmiddelen
Morsen en lekken van olie, vet, remvloeistof, enz	• voorkom morsen • eventueel gemorste of lekkende vloeistof opvangen en verwijderen • let erop dat leidingen niet gekneld of beschadigd raken • gebruik zoveel mogelijk milieuvriendelijke producten

4. BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN BIJ GEBRUIK

1. WERKVOORBEREIDING

- Verken het werkgebied, overtuig je ervan dat er geen onoverkomelijke hindernissen voor de tractor zijn.
- Ga na of de aanwezigheid van een frontlader noodzakelijk is voor de uit te voeren werkzaamheden. Zo niet, verwijder eerst de frontlader.

2. GEBRUIKKLAAR MAKEN VAN DE TRACTOR

- Voer in geval van twijfel geen enkele handeling uit zonder vooraf de instructies voor het gebruik grondig door te nemen.
- Controleer de algemene goede staat van de tractor:
  - banden en bandendruk
  - peil van de diverse vloeistoffen (motorolie en hydraulische olie, brandstof, koelvloeistof...) en vul eventueel bij
  - lekken
- Tank de tractor enkel als de motor stil ligt.
- Controleer de aanwezigheid en goede staat van brandblusapparaat, verbandkist en gevarendriehoek.
- Controleer alle smeerpunten en smeer desnoods bij.
- Voorzie de vereiste signalen in geval van transport en/of werkzaamheden langs wegen.

3. GEBRUIK VAN DE TRACTOR

3.1. STARTEN VAN DE TRACTOR

- Let op dat niemand zich in de gevarenzone bevindt.
- Schakel de aandrijfassens uit en ontkoppel.
- Start uitsluitend vanaf de bestuurdersplaats.

3.2 WERKEN MET DE TRACTOR

- Meerijden is enkel toegestaan op een speciaal daartoe geïnstalleerde zitplaats met veiligheidsgordel.
- Draag steeds een veiligheidsgordel.
- Als de tractor is voorzien van een rolbeugel, spring dan niet van een eventueel kantelende tractor, maar hou je stevig vast aan het stuur.
- Pas de snelheid aan de werkomstandigheden aan.
- Bij verplaatsingen naar een andere werkplek moet het aanbouwwerktuig steeds stil gelegd worden.
- Leg de motor steeds stil bij werken aan of vrijmaken van het (klemgeraakte) aanbouwwerktuig en als de tractor wordt achtergelaten; verwijder ook steeds de contactsleutel.
- Parkeer de tractor steeds met aangetrokken handrem en/of wielblokken.
- Wees alert voor zichtbare en hoorbare gebreken.
- Werk nooit aan de tractor of het aanbouwwerktuig met draaiende motor.

3.3 TRANSPORT OVER DE WEG

- Schakel de aandrijving van het aanbouwwerktuig uit.
- Koppel de rempedalen.
- Plaats het aanbouwwerktuig in transportstand en schakel eventuele blokkeerbeveiligingen in of breng ze aan, alsmede afschermb beveiligingen.
- Zet het zwaailicht aan bij slecht zicht of duisternis en op wegen met meer dan twee rijstroken.
- Plaats achteraan een extra zwaailicht als het zwaailicht van de tractor achteraan niet zichtbaar is.

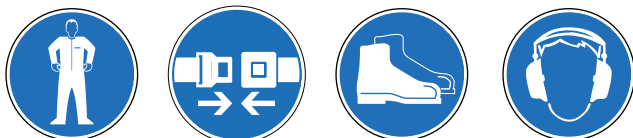
4. ONDERHOUD VAN DE TRACTOR

- Neem de onderhoudsvoorschriften in acht en houd je aan het schema.
- Voer werkzaamheden alleen uit met een stilgelegde motor en verwijderde contactsleutel.
- Voer werkzaamheden enkel uit bij een stilgelegde motor en uitgeschakelde aandrijving. Voer onderhoudswerkzaamheden alleen zelf uit als je over de nodige kennis, vaardigheid en gereedschappen beschikt. Zoniet laat je deze door een gespecialiseerd vakman uitvoeren.
- Aanbouwwerktuigen waaraan gewerkt wordt, moeten steunen op de grond of in geheven toestand ondersteund worden.
- Vervang verdwenen of beschadigde veiligheidsstickers meteen.
- Pas het **BLOK**-onderhoud toe:
  - B: Brandstof: Kijk brandstoffilter na op water.
  - L: Luchtfilter: Kijk de luchtfilter na op vervuiling.
  - O: Olie: Kijk het oliepeil na.
  - K: Koeling: Kijk het vloeistofpeil na en check of de radiator vrij is.

5. MILIEU

- Voorkom het morsen van olie, smeervet en remvloeistof.
- Reinig en onderhoud de tractor op een plaats waar het vuil en het afval opgevangen kunnen worden en geen milieuschade kunnen veroorzaken.
- Gebruik milieuvriendelijke reinigingsmiddelen.

5. PERSOONLIJKE BESCHERMINGSMIDDELEN (PBM'S)

Deze instructiekaart is slechts een bondige samenvatting en vervangt de handleiding niet! Aangezien deze tractor in combinatie met een ander arbeidsmiddel (aanhanger, aanbouwwerktuig...) wordt gebruikt, dient men ook de respectievelijke instructiekaart door te nemen.

Niet elke machine is identiek. Er zijn verschillen tussen merken en modellen. Bij een eerste gebruik is het aanbevolen steeds de handleiding door te nemen!

De instructiekaart kan worden aangevuld met SDS-fiches, bijkomende interne veiligheidsmaatregelen, enz. Deze maken integraal deel uit van deze instructies.

Zelfs bij toepassing van alle veiligheidsmaatregelen blijft er steeds een restrisico bestaan dat nooit helemaal kan worden uitgesloten. Bij het gebruik van elke machine dient men dus steeds alert te zijn voor onvoorziene omstandigheden en onverwachte gebeurtenissen.

MEER INFORMATIE OF BIJHORENDE OPLEIDINGEN

inverde • projectcoördinator veiligheid

T +32 2 658 24 94 • info@inverde.be
www.inverde.be • www.ecopedia.be

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

MEER INFORMATIE IN JOUW ORGANISATIE?

Neem contact op met: